גיד הנשה פרק שביעי חולין קב.

לא תאכל הנפש עם הבשר. לא תאכל ממנו בעוד שהנפש עמו וזו היא אחרה לאכר מן החי: **ממאין אסר מצווה על דמן.** בכריתות בפרק דם שחיטה (דף כח.) לא יצאו מכלל אזהרתו אלא **שרצים ודגים וחגבים ומהלכי שחים: לא תאכל הנפש עם הבשר.** משמע הא אין דם הנפש עמו אכול: **שכן איסורו נוהג בבני נח.** שאף הם הוזהרו עליו בדמיה (בראשית ט) אך בשר בנפשו דמו וגו' ור' יהודה הא שמעינן ליה גבי גיד בעיל (דף ק:) דמשום הא טעמא חיל אטמאה שכן איסורו נוהג בבני נח: **כי איצטריך קרא.** לאסרו לר' אלעזר איצטריך לאסר ליה בטמאה כר' יהודה ולית ליה איסור חל על איסור באיסור תמור אי לאו דכתביה קרא: **תניא נמי הכי.** כר' יוחנן דרבי אלעזר ורבנן מהאי קרא יליפי: **וכל שאי אפשר מצווה על דמו.** דגים וחגבים: **אלא בבהמה טהורה.** ולא בחיה ועוף ואע"פ שהן טהורין: **מבקרך ומצאנך.** וכתיב בתריה אכר מן החי: **אכל כן נח מוזהר.** על הכל דכל דקרינא ביה בשר לאודיה אכול קרינא ביה אכר מן החי לא תאכל: **אים דאמרי טהורה.** קתני ואבהמה קאי כר' מאיר ואית דאמרי טהורים קתני ואף חיה ועוף בהמשמע: **אף אנן נמי תנינא.** בתוספתא טהרות דבן נח מוהרה על הטמאין והתם (פ"א מ"א) קאמר י"ג דבר נאמרו בנבלת עוף טהור וכך וכך בנבלת עוף טמא חו היא מהן: **אכל אכר מן החי ממנה.** בעוף טמא קא מיירי: **אינו סופג.** וקסבר אינו נוהג בטמאים כרבנן: ה"ג **ואין שחיטתה מטהרתה.** ואעוף טמא קאי וקאמר דאין שחיטתה מטהרתה והא דנקיט לה לשון נקבה משום דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנן בה הכי נבלת עוף טמא לריכה מחשבה כו': **כמאי.** קתני סיפא אין שחיטתו מטהרתו אי נימא בישראל פשיטא דהא טמא הוא והא ליכא לפרושי מטהרתו מידי טומאת נבלת דעוף טמא אין לו שום טומאה אפילו בבית הבליעה וע"כ אין מתירתו באכילה קאמר אלא לבן נח קאמר שאין שחיטתו מתירתו לו באכילה כל זמן שהוא מפרכס דאמרינן בפ"ב (לעיל דף נב.) דבן נח לאו בשחיטה תליא מילתא כו' וגבי טהורה הוא דאמרינן שחיטה מכשרא ליה לבן נח מיגו דמכשרא ליה לישראל דליכא מידי לישראל שרי ולעובד כוכבים אסור שמעינן מינה דאפילו רבנן מודו דבן נח מוהר על הטומאה באכר מן החי: **רמי רישא אסיפא.** קתני רישא אינו סופג אלמא אין אכר מן החי נוהג בטמאין והדר מני אין שחיטתו מטהרתו וליכא לאוקומא אלא באכר מן החי אלמא נוהג. ורבנן היא. ומעיקרא כי רמייה הוה משמע ליה נמי סיפא בבן נח ומיהו לא הוה ידע טעמא והדר פשטה דאפי' למ"ד אין נוהג בטמאין בישראל הוא דקאמר דקרינא ביה כל שאין בשרו מותר אי אתה מצווה על אבריו אכל בבן נח מודה: **אכר מן החי לריך כזית.** ג)אע"ג דתרי קראי כתיבי חד לאכר מן החי וחד לבשר מן החי לקמן לא תיטא: **אכל אכר מן החי ממנה.** מעוף טמא: **אינו סופג.** דאינו נוהג בטמאין ועל כרחך בדאיכא איסור דאיסור אכר מן החי בטהורה עסקינן דאי ליכא איסור אינו סופג ואי ס"ד איסור אכר מן החי איכא כזית אמאי אינו סופג והא איכא בבן נח דלא ד)(יאכל כי) שקן הם (ויקרא יא): **כדאמר רב נחמן.** לקמן (נ"ב): **כמשהו בשר וגידין ועצמות.** משלימין לכזית דמשום טומאה לא מחייב דאין בגידין ועצמות טעם טמא ומשום אכר מחייב דלהכי פלגינהו קרא לאכר מן החי וכשר מן החי דמחייב אאכר אף על גב דאין איסור בשר ואכשר אע"פ שאינו אכר: כמייה

מסורת הש"ס

ב) [לעיל 5. ק:], ג) טהרות פ"ז מ"ב, ג) [ל"ל העמאה], ד) ל"ל יאכלו, ה) [לא נמצא מבחוץ אלא ברש"י ד"ה מ"ם וכן הרגיש עליה דר"מ וכן הרגיש מהרש"א ותוס' יומא לה:] וכן נמי מבחוץ קה: דהא דקתני וכו' וכן איתא בלשון הרש"ש במסורת הרש"ש ע"ס], ו) [ועי' בפי' הרש"ש רש"ש שהרגיש שמתג דלא היה גרס דברי ר"מ אלא מפס מצנה].

תורה אור השלם

1. רק חזק לבלתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש ולא תאכל הנפש עם הבשר: דברים יב כג
2. כי ירחק ממך המקום אשר יבחר יי אלהיך לשום שמו שם וזבחת מבקרך ומצאנך אשר נתן יי לך כאשר צויתיך ואכלת בשעריך בכל אות נפשך: דברים יב כא

מוסף רש"י

שכן איסורו נוהג בבן נח. שכן איסור חמור הוא ויש בו כח לחול על אחרים ומהו חומרו שנוהג בבני נח (לעיל ק:).

רבינו גרשום

ליתי איסור אבר ויחול על איסור טומאה כו'. כלומר שכן איסורו נוהג בבני נח: של אבר מן החי. כלומר דזו היא אחת משבע מצות שנצטוו בני נח דכתיב ויצו אלהים על האדם אכל האכל זה אבר מן החי. כלומר מה שראוי לאכילה לאחר מיתה אבל מחיים אין ראוי לאכילה: תניא נמי הכי אבר מן החי וכו'. דלר' יהודה לא איצטריך קרא אלא לר' אלעזר: אבר מן החי כו': מ"ש דר"מ דכתיב וזבחת מבקרך ומצאנך. כלומר באותה פרשה דכתיב לא תאכל הנפש עם הבשר חזו אבר מן החי דבר הלמד מענינו. במה הכתוב מדבר בבקרך ובצאנך חזו בבהמה טהורה: אבל בבן נח מוזהר על הטמאין בטהורין. כלומר שבהמה טמאה (דיתה) [והיא] מותרת להן בטהורה: איבא דאמרי טהורין ורבנן. כלומר חיה ועוף טהורין: אמר רב שיבוי אף אנן נמי תנינא. כלומר רבן נח מוזהר על הטמאין בטהורין: האוכל אבר מן החי הימנה. כלומר מעצור טמאה: ואין שחיטתה מטהרתה שלא חהא מטמא אבל אע"פ ששחטה מטמא: אלא

ו) דכתי רבינו נסלאן ל"ש דמאי דומיא דהא נבי עוף טהור בוחלאי נוהג אבר מן החי גם ליפראל וכ"ש ל"ל לפרש כפירש"י ומלוה ליישב.

עין משפט נר מצוה

א) [מיי' פ"ע מהלכות מלכים הל' יג]:
ק ב ג מיי' פ"ה מהל' מאכלות אסורות הל' ג סמג לאין קלב קלד [טור י"ד סי' סב ע"ס בב"י]:

שיטה מקובצת

א) אמר רב יהודה אמר רב אבר מן החי צריך כזית: ב) תיפוק ליה דקאכל כזית טמא כדאמר: ג) אבר מן החי צריך כזית דאע"ג דתרי קראי כתיבי חד לאבר מן החי וחד לבשר מן החי לקמן לא תיטא: ד) שלא נקשרו אבריו בגידים: ה) דפליג עליה ר' יהודה וכן נמי אמרי' בזבחים בסוף:

רבינו גרשום (המשך)

לאו בבן נח. כלומר לא היה סופג את הארבעים אבל היה נהרג שאזהרתן היא מיתתן שלא היה לבני נח שום דין בעולם אלא מיתה דכתיב שופך דם האדם באדם דמו ישפך: ר' מני בר פטיש רמי רישא אסיפא ומשני כו'. כלומר דקתני רישא דהאוכל מנבלת עוף טהור ואבר מן החי הימנה אינו סופג את הארבעים וכיצד רמי רישא אסיפא רישא קתני דאפי' מנבלת עוף טהור סופג את הארבעים ו) וסיפא קתני דאפי' מנבלת עוף טמא אינו סופג את הארבעים אלא (לא) רישא דקתני דהאוכל מנבלת עוף טהור או אבר מן החי הימנה היה סופג את הארבעים בישראל. וסיפא דקתני האוכל אבר מן החי מעוף טמא אינו סופג את הארבעים בבן נח דאינו סופג את הארבעים אבל היה נהרג: מותיב רב עמרם האוכל אבר מן החי ממנה כו'. כלומר אע"ג דבבן נח מוקמינן לה מוקמינן אע"ג דבבן נח אכל אבר מעוף טמא אינו סופג את הארבעים דאמרי' לעיל כל שבשרו מותר אתה מצווה על אבריו כל שאין בשרו מותר אי אתה מצווה על אבריו והא אין בשרו מותר: הכא נמי משהו בשר גידים ועצמות. כלומר מה דאמרי' האוכל אבר מן החי אינו סופג את הארבעים דלא אכל כזית בשר אבל אכל כזית (בשר) מכולם בין בשר וגידים ועצמות ולא הוה אלא משהו בשר ולפיכך אינו סופג את הארבעים משום טומאה דלא הוה כזית בשר: תא שמע דאמר רבא

ורבי יהודה למה ליה קרא ליתי איסור אבר מן החי וליחול באיסור בומאה שכן איסורו נוהג בבני נח. פי' כדשמעינן ליה לעיל (דף ק:) גבי גיד דמההוא טעמא חיל אאיסור טומאה וא"ת ולילמא מהכא יליף וי"ל דלא מצי למילף מהכא דאיסור מוסיף הוא דאיתוסף ביה איסור אבר מן החי לבני נח אבל גיד לא נאסר אלא לבני יעקב ולא הוי אלא איסור חמור: **כי איצטריך ליה לר' אלעזר.** וא"ת מי קסבר בהמה בחיה לאבריה עומדת אם כן איסור בת אחת היא ואפי' למאן דליה ליה בחמור על קל מודה וי"ל דאיסור טומאה קדיס בעוד שלא נקשרו ד) אבריה בגידים: **ורבי מאיר אומר אינו נוהג אלא בבהמה טהורה בלבד.** הקשה רבינו אפריים דתנן בריש מסכת טהרות י"ג דברים נאמרו בנבלת עוף טהור כו' והאוכל אבר מן החי ממנה סופג את הארבעים ומליקתה ושחיטתה מטהרת טרפתה מטומאתה דברי ר' מאיר ור"ל דברי ר' מאיר לא קאי אכולה מילתא אלא לענין שחיטה ומליקה נקט ליה דפליג עליה ר' יהודה ה) בזבחים בס"פ בכול יום (דף קה:) דהא דקתני נמי התם דטמטא טומאת אוכלין בכבילה לא אמי כרבי מאיר ולא אמרינן מדסיפא ר' מאיר רישא נמי ר"מ ומיהו לפי מה שרלה הש"ס לדקדק שם מדסיפא רבי מאיר רישא נמי ר' מאיר קשה דאדרבה מדמלינעתא דאבר מן החי לאו ר' מאיר רישא נמי לאו ר' מאיר וי"ל דהוה מצי למימר וליטעמיך וק"ק לשון הגמרא התם דקאמר מאן שמעת ליה דאית ליה דמליקתה ושחיטתה מטהרת טרפתה מטומאה ר"מ אמאי צריך לדקדק בענין זה הא קתני בה בהדיא דברי ר"מ ו): **אלא** לאו בבני נח. דאין שחיטתו מתירתו באכילה כל זמן שמפרכסת גבי נבלת עוף טהור דקתני רישא ושחיטתה מטהרת טרפתה מטומאתה ולא קתני דאין שחיטה מטהרתו דקתני סיפא גבי טהורה דוקא הוא דאמר שחיטה מכשרה ליה לבני נח מגו דמכשרה לישראל דליכא מידי לישראל שרי ולעובד כוכבים אסור ומימה דמקשה מהך משנה לרב אחא כר יעקב דאמר לעיל בפ"ב (דף נב.) דאין מזמנין עובד כוכבים על בני מעים ומיהו בלאו הכי אמר לעיל דמנינא דלא כוותיה וקושית המשנה אינה פשוטה כל כך: אכל אבר מן החי ממנה אינו סופג את הארבעים ואין שחיטה מטהרתה ואי שלקא דעתך בעינן כזית תיפוק ליה דקאכל כזית ז) כדאמר רב נחמן ז)במשהו בשר גידין ועצמות הכא נמי במשהו בשר גידין ועצמות תא שמע דאמר רב אכל

ד) [מיי' פ"ע מהלכות מלכים הל' יג]:
ה) [ל"ל בבני נח]:
ו) [ל"ל אבר מן החי דקאכל כזית]:
ז) [ל"ל אבר מן החי דקאכל כזית]:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com